

ACIL BAKIMIN ÖZELLİKLERİ, TANIM VE KAVRAMLAR

Prof. Dr. Fatma Eti Aslan

GİRİŞ

Tıbbi anlamda acil; hastanın fiziksel ya da duygusal yönden tehlike içinde bulunduğu durumlarda gereksinim duyduğu sağlık bakımının anında verilmesidir. Organizmanın işlevlerini ve bütünlüğünü yaşamı tehlikeye sokacak şekilde bozan etkilere karşı vücudun geliştirdiği onarıcı ve önleyici yanıtların yetersiz kaldığı durumlar ise, acil tıbbi bakım girişimleri gerektiren durumlardır.

Acil bakım terimi kritik ve acil gereksinimi olan hastaya verilen bakımı açıklamak için kullanılır. Tıbbi anlamda acil, bireyin fiziksel ya da ruhsal yönden tehlike, içinde bulunması anlamı taşımaya karşın, acil bakım gereksinimi olmayan birçok insanın da acil sağlık bakımı almak için öncelikle acil ünitelere başvurduğu bilinmektedir.

Bu yaklaşım acil hizmetlerin aksamasına neden olur. Gerçek aciller miyokard infarktüsü, akut kalp yetmezliği, pulmoner ödem, kardiyak aritmileri içeren ve yaşamı ciddi olarak tehdit eden kardiyak durumlar ile travmalardır.

ACIL BAKIMIN ÖZELLİKLERİ

Acil bakım birçok yönüyle diğer bakım alanlarından ayrılır. Hasta bu bölüme, yalnız gelmiş/getirilmiş ve şuuru kapalı olabilir, bu hastalara yapılacak acil girişimlerle ilgili izin alma sorunu sık yaşanan bir durumdur. Ayrıca ateşli silah yaralanmaları, terörist saldırıları ve trafik kazaları nedeniyle değişik derecelerde yaralanmış hastalar aynı anda bu üniteye gelebilir ve bakım önceliklerinde sorunlar ortaya çıkabilir. Bu nedenle acil üniteleri aşağıda belirtilen özelliklere sahip olmalıdır.

1. Acil servisler, hastanenin ana girişinden ayrı, anayola yakın ve araç trafiği bakımından kolay ulaşılabilir, ambulansların kolaylıkla giriş ve çıkış yapabilecekleri, en fazla % 8 eğimli sedye rampası bulunan ve giriş katında; görüntüleme, laboratuvar, ameliyathane, yoğun bakım ünitesi ve morga ulaşımına uygun bağlantısı olan bir konumda kurulur.
2. Aynı alanda birden fazla binada hizmet veren hastanelerde; ameliyathane, yoğun bakım, laboratuvar ve görüntüleme birimleri ile acil servis arasındaki hasta nakli kapalı ortamda yapılacak şekilde fiziki bağlantı sağlanır.
3. Acil servis giriş ve çıkışlarında; ambulans veya araçtan acil servis girişine kadar olan mesafede hastaların olumsuz hava koşullarından etkilenmemesi için üstü kapalı olacak şekilde, sedye ile hasta nakline uygun alan oluşturulmak zorundadır.